

# PROGRAM FUNKCJONALNO-UŻYTKOWY (PFU.1)

## Nazwa zadania:

**Poprawa bezpieczeństwa drogowego poprzez przebudowę dróg powiatowych i obiektu mostowego na terenie gminy i miasta Reszel.**

## Lokalizacja:

Teren gminy Reszel, powiat kętrzyński.

### Działki gruntowe pasa drogi:

- nr 244 obręb nr 2 m.Reszel

### Grupa robót:

- CPV 71.32.20.00 -1 Usługi inżynierii projektowej w zakresie inżynierii lądowej i wodnej
- CPV 45.23.30.00-9 Roboty w zakresie konstruowania, fundamentowania oraz wykonywania nawierzchni autostrad i dróg

### Zamawiający:

**Powiat Kętrzyński reprezentowany przez Zarząd Powiatu w Kętrzynie**

Adres: Plac Grunwaldzki 1, 11-400 Kętrzyn, woj. warmińsko – mazurskie

**Telefon:** (089) 751-75-00

**Faks:** (089) 751-24-01

**Strona internetowa:** [http://www.bip.warmia.mazury.pl/powiat\\_ketrzynski/](http://www.bip.warmia.mazury.pl/powiat_ketrzynski/)

**Adres poczty elektronicznej:** starostwo@starostwo.ketrzyn.pl

**NIP: 742-18-42-131, Regon: 510742451**

**Opracował: Jerzy Socha**

## SPIS ZAWARTOŚCI PROGRAMU FUNKCJONALNO-UŻYTKOWEGO

### 1. CZĘŚĆ OPISOWA

#### 1.1. Opis ogólny przedmiotu zamówienia

1.1.1. Charakterystyczne parametry określające wielkość obiektu lub zakres robót budowlanych

1.1.2. Aktualne uwarunkowania wykonania przedmiotu zamówienia

#### 1.2. Wymagania zamawiającego w stosunku do przedmiotu zamówienia

1.2.1. Ogólne właściwości funkcjonalno-użytkowe

1.2.2. Szczegółowe właściwości funkcjonalno-użytkowe

A) Techniczne

B) Funkcjonalno-użytkowe

C) Ekonomiczne

D) Architektoniczne

E) Konstrukcyjne

F) Materiałowe

1.2.3. Ogólne warunki wykonania i odbioru robót

### 2. CZĘŚĆ INFORMACYJNA

#### 2.1. Informacje ogólne

2.2. Inne posiadane informacje i dokumenty niezbędne do zaprojektowania robót budowlanych.

2.3. Przepisy prawne i normy związane z projektowaniem i wykonaniem zamierzenia budowlanego.

2.4. Dodatkowe wytyczne inwestorskie i uwarunkowania związane z budową i jej przeprowadzeniem.

# 1. CZĘŚĆ OPISOWA

## 1.1 Opis ogólny przedmiotu zamówienia.

Przedmiotem zamówienia jest:

**Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi/ulicy powiatowej nr 3919N ul. Podmiejskiej w Reszlu."**

### 1.1.1. Charakterystyczne parametry określające stan istniejący.

- Klasa drogi: ulica miejska,
- Długość odcinka: **nr 3919N (ulica miejska) - 0,266 km**
- Kilometraż drogi powiatowej nr 3919N: km 0+000 do km 0+266
- Szerokość jezdni: **5,0÷5,55m**
- Ilość zjazdów i ich status: 9 szt.
- Ilość skrzyżowań: 2 szt.
- Chodnik jednostronny o szerokości zmiennej na całej długości ulicy,
- Kategoria ruchu: KR- 2.
- Odwodnienie korony drogi: powierzchniowe do wpustów ulicznych, sieci odwodnienia ulicy
- Szerokość pasa drogowego: zmienna: **7,70 ÷ 14,00 m**

### 1.1.2. Aktualne uwarunkowania wykonania przedmiotu zamówienia.

Przedmiotowy odcinek drogi powiatowej będący przedmiotem projektu to droga o nawierzchni bitumicznej o długość: 0,266 km.

Obecnie jest to droga o zdegradowanej nawierzchni bitumicznej i wymaga miejscowo zabiegów wzmacniających podbudowę i wymiany nawierzchni na całej jej długości. Droga częściowo leży w obszarze nawarstwień kulturowych starego miasta Reszla i została wpisana do rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego decyzją z 15 czerwca 1957r. Rodzaj zaprojektowanej nawierzchni zależy od jej uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem zabytków w Olsztynie – zgodnie zapisami UCHWAŁY Nr XXX/170/09 Rady Miejskiej w Reszlu z dnia 21 maja 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Reszel, wsi Święta Lipka i drogi pielgrzymkowej na trasie Reszel - Święta Lipka.

Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator zabytków wydał zalecenia konserwatorskie w tym zakresie, które stanowią załącznik do niniejszego programu funkcjonalno-użytkowego. (dotyczą odcinka od ul. Słowackiego do budynku Podmiejska 21)

W nawierzchni występują spękania wzdłuż osi drogi na całej jej długości. Droga nie posiada sieci odwadniającej i urządzeń w postaci wpustów ulicznych. Droga obsługuje zabudowę miejską, dojazdy do budynków wielo i jednorodzinnych.

W ulicy są zlokalizowane sieci: kanalizacji sanitarnej, gazowej, wodociągowej i telekomunikacyjnej.

Z uwagi na długość drogi (mniejsza od 1 km) – zamawiający nie wymaga od projektanta uzyskania decyzji środowiskowej. Droga leży poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art.6 ust.1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16.04.2004r. o ochronie przyrody.

Położenie w stosunku do obszarów wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt lub ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną – nie dotyczy. Droga leży poza obszarem chronionego krajobrazu doliny rzeki Guber.

**W pasie drogowym drogi występują następujące urządzenia obce:**

- Sieć wodociągowa
- Sieć kanalizacyjna
- Sieć telekomunikacyjna
- Sieć gazowa



## Charakterystyka ruchu

Na w/w ciągu jezdnym występuje ruch zróżnicowanych rodzajowo grup pojazdów. Głównie są to samochody osobowe i dostawcze ciężarowe, autobusy transportu osób i dzieci do szkoły.

Na obecne zagospodarowanie pasa drogowego omawianego odcinka drogi powiatowej składają się:

- jezdnia o zdegradowanej nawierzchni bitumicznej o szerokości 5,00 – 5,55 m,
- chodnik z płytek chodnikowych betonowych,
- oznakowanie pionowe,

## Ogólne właściwości funkcjonalno-użytkowe stawiane drodze.

Obiekt musi spełniać wymagania dotyczące:

- 1) bezpieczeństwa użytkowania,
  - 2) nośności i stateczności konstrukcji,
  - 3) bezpieczeństwa z uwagi na możliwość wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
  - 4) ochrony środowiska,
  - 5) odpowiednich warunków użytkowych zgodnych z przeznaczeniem drogi publicznej,
1. Wykonany projekt budowlany drogi musi spełniać wymogi Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu (Dz.U.2020, poz. 1609 z późn. zm.).
  2. Zaprojektowany obiekt musi spełniać wymogi Ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (tj. Dz.U. 2021, poz. 1376 z późn. zm.).
  3. Wykonanie robót budowlanych i oddanie do użytku przedmiotu zamówienia musi być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z 7 lipca 1994r. Prawo Budowlanego (t.j. Dz.U.2021, poz. 2351 z późn. zm.).
  4. **Drogę/ulicę zaprojektować po optymalnej trasie w granicach istniejącego pasa drogowego łącznie z siecią odwodnienia korony drogi.**
  5. Niweletę drogi zaprojektować w nawiązaniu do istniejącej zabudowy i zjazdów na posesje i działki gruntowe przylegające do pasa drogowego.
  6. Drogę zaprojektować zgodnie z odpowiednimi normatywami projektowymi i zasadami wykonawstwa dla dróg o tej kategorii.
  7. Sporządzić wykaz i opis drzew przeznaczonych do wycinki w związku z kolizją z zaprojektowaną geometrią drogi, wskazać je na projekcie zagospodarowania terenu, przygotować wniosek o wycinkę drzew. Złożyć wniosek do Gminy i uzyskać zgodę na wycinkę.
  8. Zaprojektować roboty związane z wykonaniem z siecią odwodnienia korony drogi.
  9. Nawierzchnie zjazdów zaprojektować w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem zabytków w Olsztynie i na odpowiedniej podbudowie.
  10. Oznakowanie poziome i pionowe zaprojektować zgodnie z normatywami dla dróg publicznych.

## 1.2. WYMAGANIA ZAMAWIAJĄCEGO W STOSUNKU DO PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA I ODBIORU PRAC PROJEKTOWYCH

### 1.2.1 Szczegółowe właściwości funkcjonalno-użytkowe.

#### A) Techniczne

- Długość projektowanego odcinka drogi: **0,266 km**.
- Kilometraż: początek skrzyżowanie z ul. M. Rataja, koniec – skrzyżowanie z ul. J. Słowackiego,
- Szerokość jezdni: **5,20m** (uwzględnić poszerzenie przy skrzyżowaniach)
- Szerokość pobocza: ulica obustronnie okrawężnikowana. Tam gdzie nie ma chodnika opaska z kostki brukowej za krawężnikiem o szerokości 30cm zamknięta obrzeżem chodnikowym.
- Ilość zjazdów i ich status:
  - po prawej stronie ulicy: 5 szt. (w tym dwa do przełożenia z istniejącej kostki kamiennej granitowej)
  - po lewej stronie ulicy 4 szt. (w tym jeden to dojeżdżenie do kapliczki przydrożnej)

Stan faktyczny do projektu uaktualnić wg. informacji pozyskanych z Zarządu Dróg Powiatowych w Kętrzynie. Materiał na zjazdy – wg. Uzgodnień z Wojewódzkim Urzędem Ochrony zabytków w Olsztynie.

- Ilość skrzyżowań: – ustalić wg. informacji pozyskanych z Zarządu Dróg Powiatowych w Kętrzynie
- Szerokość chodnika: zmienna od 1,60m do 2,0 m – jak pozwalają warunki terenowe, prawostronny wzdłuż całej długości ulicy i lewostronny na odcinku 80m od skrzyżowania z ul. 1 Rataja.
- Zatoki parkingowe: parkowanie równoległe do osi ulicy, minimum 6 szt. miejsc parkingowych – lokalizacja vis-a-vis budynków Podmiejska 17-21,
- Obciążenie: 100kN/oś,
- Kategoria ruchu: KR- 2.
- Odwodnienie korony drogi: poprzeczny spadek jednostronny lub dwustronny do zaprojektowanej sieci kanalizacji deszczowej włączonej do miejskiej sieci ogólnospławnej,
- Oświetlenie drogi/ulicy – słupy typ parkowy, oprawy oświetleniowe typu LED,
- Kanał teletechniczny – nie jest wymagany.

## **B) Funkcjonalno-użytkowe**

Droga/ulica musi zapewniać przydatność strukturalną do przenoszenia obciążeń od poruszających się po niej pojazdów, w tym ciężkiego sprzętu rolniczego i jej długiej żywotności.

### **Opis żadanego stanu docelowego drogi.**

- Zaprojektować drogę/ulicę o nawierzchni zgodnej z uzgodnieniami konserwatorskimi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie (na odcinku od ul. Słowackiego do budynku Podmiejska 21). Na pozostałym odcinku preferowana nawierzchnia z mieszanki mineralno-asfaltowej. Długość odcinka drogi/ulicy: 0,266 km. Szerokości jezdni: **5,20m** wraz z konstrukcją nośną dostosowaną do kategorii drogi i zakładanego rodzajowo ruchu pojazdów. Zachować istniejące zjazdy. Zaprojektować nawierzchnię zjazdów indywidualnych i zjazdów publicznych o nawierzchni uzgodnionej z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Olsztynie na odpowiedniej podbudowie. Skrzyżowania z drogami podporządkowanymi – zgodnie z odpowiednimi normatywami.  
Odwodnienie drogi – daszkowe lub spadek jednostronny ze spadkiem do wpustów ulicznych .
- Zaprojektować odwodnienie ulicy w postaci wpustów drogowych na studniach osadnikowych podłączonych przykanalikami do sieci miejskiej deszczowej.
- Zaprojektować oświetlenie ulicy w postaci opraw oświetleniowych typu LED na istniejących słupach energetycznych – wykorzystując istniejące zasilanie oświetlenia ulicznego.
- Zaprojektować oznakowanie stałej organizacji ruchu.
- Wytypować i opisać drzewa do wycinki kolidujące z zaprojektowanym przebiegiem drogi lub ograniczające widoczność.

### **Zestawienie podstawowych elementów robót koniecznych do realizacji inwestycji:**

L.p.	Rodzaj robót	Uwagi
1	Oczyszczenie pasa drogowego z istniejącego zakrzaczenia	
2	Wycinka drzew wraz z usunięciem karpiny kolidujących z projektem zagospodarowania oraz podcinka konarów drzew do wysokości 5m od nawierzchni jezdni i ich utylizacja	
3	Przebudowa kolizji przebiegu drogi z sieciami na podstawie warunków wydanych przez właścicieli sieci	
4	Wykonanie sieci odwodnienia drogi w postaci wpustów żeliwnych drogowych, studni osadnikowych, przykanalików i kolektorów deszczowych włączonych do miejskiej sieci ogólnospławnej.	
5	Wykonanie warstw nowej konstrukcji drogi z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie	
6	Wykonanie oświetlenia ulicy z oprawami LED na istniejących słupach i z istniejącego zasilania	
7	Skropienie emulsją asfaltową warstw konstrukcji drogi	



8	Wykonanie nawierzchni drogi z mieszanki mineralno-asfaltowej (warstwy: wiążąca i ścieralna) i na części ulicy nawierzchni kamiennej - zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie	
9	Wykonanie nawierzchni chodnika (na części ulicy nawierzchni kamiennej - zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie)	
10	Wykonanie podbudów i nawierzchni zjazdów i skrzyżowań	
11	Wykonanie oznakowania pionowego i poziomego drogi.	

### **C) ekonomiczne**

Ulicę zaprojektować po istniejącej i optymalnej trasie. Stosować materiały (kruszywa) dostępne w regionie. Odpady budowlane i ziemię z wykopu należy poddać procesom odzysku lub unieszkodliwienia - zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j Dz. U. 2013, poz. 21 z późn. zm.) na koszt wykonawcy.

### **D) architektoniczne**

Roboty ziemne ograniczyć do wykonania i skarpowania rowów przydrożnych systemu odwodnienia korony drogi (w tym wykopy pod przepusty), frezowania i korytowania pod warstwy konstrukcji drogi, profilowania korony drogi, nasypów z doprowadzeniem skarp korony drogi do wymaganego nachylenia. Roboty przygotowawcze ograniczyć do wycięcia drzew kolidujących z projektowanym przebiegiem drogi, wykarczowania pni, karp i zakrzaczenia, przycięcia konarów drzew do wysokości 5m - w szerokości pasa drogi.

### **E) konstrukcyjne**

Drogę i zjazdy zaprojektować zgodnie z odpowiednimi normatywami i zasadami wykonawstwa. **Schemat postępowania** - zgodnie z wytycznymi z punktu: **Zestawienie podstawowych elementów robót koniecznych do realizacji inwestycji.**

### **F) materiałowe**

**Nawierzchnia drogi/ulicy** - zaprojektować z mieszanki mineralno-asfaltowej na odpowiedniej podbudowie a na odcinku od ul. Słowackiego do budynku Podmiejska 22 – zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie – załącznik do niniejszego PFU.

**Chodnik** - na odcinku od ul. Słowackiego do budynku Podmiejska 22 – zgodnie z zaleceniami konserwatorskimi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie – załącznik do niniejszego PFU, na pozostałym odcinku zaprojektować z kostki brukowej betonowej typu „starobruk”,

**Zjazdy indywidualne** do posesji zaprojektować wg. zaleceń Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie.

**Zjazdy publiczne** zaprojektować wg. zaleceń Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie i na odpowiedniej podbudowie.

**Odwodnienie drogi** zaprojektować jako powierzchniowe ze spadkiem poprzecznym daszkowym lub jednostronnym do wpustów drogowych sieci odwodnienia drogi/ulicy.

**Drogę zaprojektować z materiałów, które spełniają wymagania ustawy Prawo Budowlane i są zgodne z polskimi normami przenoszącymi europejskie normy zharmonizowane oraz posiadające wymagane przepisami aprobaty, certyfikaty i deklaracje zgodności.**

**Przyjęte rozwiązania projektowe muszą gwarantować długą żywotność drogi a jednocześnie muszą opierać się na materiałach dostępnych i produkowanych w kraju w cenach nie odbiegających od standardów wykonawczych dla dróg powiatowych.**

**W rozwiązaniach projektowych uwzględnić zalecenia, wytyczne i uzgodnienia konserwatorskie Wojewódzkiego Konserwatora zabytków w Olsztynie – załącznik do niniejszego PFU.**

### 1.2.2 Odbiór dokumentacji projektowej nastąpi w etapach:

- ⚠ I etap - zatwierdzenie koncepcji drogi przez Zamawiającego – 50 dni od podpisania umowy. Na tym etapie należy również uzyskać akceptację koncepcji przez Zarząd Dróg Powiatowych w Kętrzynie.
- ⚠ II etap – odbiór dokumentacji projektowej przez Zamawiającego.

### 1.2.3. Opracowanie projektowe musi zawierać:

- 1) Projekt zagospodarowania terenu i architektoniczno-budowlany (w jednym zeszycie) - 4egz.+ wersja elektroniczna (pliki PDF)  
Projekt musi zawierać wyniki przeprowadzonych badań archeologicznych sondażowych (patrz wydane uzgodnienia konserwatorskie – załącznik do PFU) oraz pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie na wykonanie zaprojektowanych robót.
- 2) Projekt techniczny wielobranżowy (branża sanitarna i elektryczna) - 4egz.+ wersja elektroniczna (pliki PDF)
- 3) przedmiary robót do każdej z branż - 1egz. + wersja elektroniczna (Excel)
- 4) szczegółową specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót dla każdej z branż - 1egz.+ wersja elektroniczna (pliki PDF)
- 5) Projekt docelowej organizacji ruchu wraz z uzgodnieniami z powiatową komendą policji i Zarządem Dróg Powiatowych w Kętrzynie - 4 egz. + wersja elektroniczna (pliki PDF)

W rozwiązaniach projektowych winny być wskazane wyroby budowlane dopuszczone do obrotu i powszechnego stosowania. W dokumentacji określone będą jedynie parametry techniczne i wymagania funkcjonalne zastosowanych wyrobów. W przypadku braku takiej możliwości, Wykonawca może wskazać nazwy handlowe typowych wyrobów, ustalając jednocześnie prawo zastosowania wyrobów równoważnych.

**W opisie do projektu należy wyszczególnić tabelarycznie zaprojektowane nowe przepusty pod zjazdami i drogą oraz przepusty istniejące przeznaczone do oczyszczenia i udrożnienia z określeniem zaprojektowanego materiału przepustu i lokalizacją w kilometrażu drogi. Należy czytelnie i widocznie oznaczyć na planie zagospodarowania kilometraż zaprojektowanej drogi i jej elementów takich jak zjazdy.**

## 2. CZĘŚĆ INFORMACYJNA

### **2.1. Informacje ogólne.**

Zamawiający wymaga od wykonawcy sporządzenia projektu na zaktualizowanej mapie do celów projektowych.

Mapę tę wykonawca zobowiązany jest wykonać własnym staraniem i na swój koszt w ramach zamówionych prac projektowych.

### **2.2. Inne posiadane informacje i dokumenty niezbędne do zaprojektowania robót budowlanych.**

Zamawiający posiada i przekaze wykonawcy niżej wymienione dokumenty:

- A) Oświadczenie zamawiającego o prawie do dysponowania gruntem lub nieruchomością na cele budowlane.
- B) Upoważnienie do reprezentowania Powiatu Kętrzyńskiego przed odpowiednimi organami administracji państwowej, samorządowej i innymi podmiotami w celu załatwienia wszelkich formalności związanych z realizacją powierzonego zlecenia.

### **2.3. Przepisy prawne i normy związane z projektowaniem i wykonaniem zamierzenia budowlanego.**

- 1) Ustawa z dnia 07 lipca 1994r. – Prawo budowlane (t.j.Dz.U.2021, poz. 2351 z późniejszymi zmianami).
- 2) Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (tekst jedn.: Dz.U.2022 poz. 1679),
- 3) Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w sprawie rodzajów i zakresu opracowań geodezyjno-kartograficznych oraz czynności geodezyjnych obowiązujących w budownictwie (Dz.U.2020 poz. 2052).



- 4) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz.U. 2003 nr 120 poz. 1126 ).
- 5) Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz.U. 2021, poz. 2454 z późn. zm.)

#### **2.4. Dodatkowe wytyczne zamawiającego i uwarunkowania związane z zamówieniem i jego realizacją.**

- ▲ Szczegółowe warunki realizacji zadania określa projekt umowy cywilno-prawnej z wykonawcą – załącznik do SIWZ.

**ZATWIERDZAM:**

**STAROSTA**

*Michał Kochanowski*

**WICESTAROSTA**

*Andrzej Lewandowski*

#### **Załączniki:**

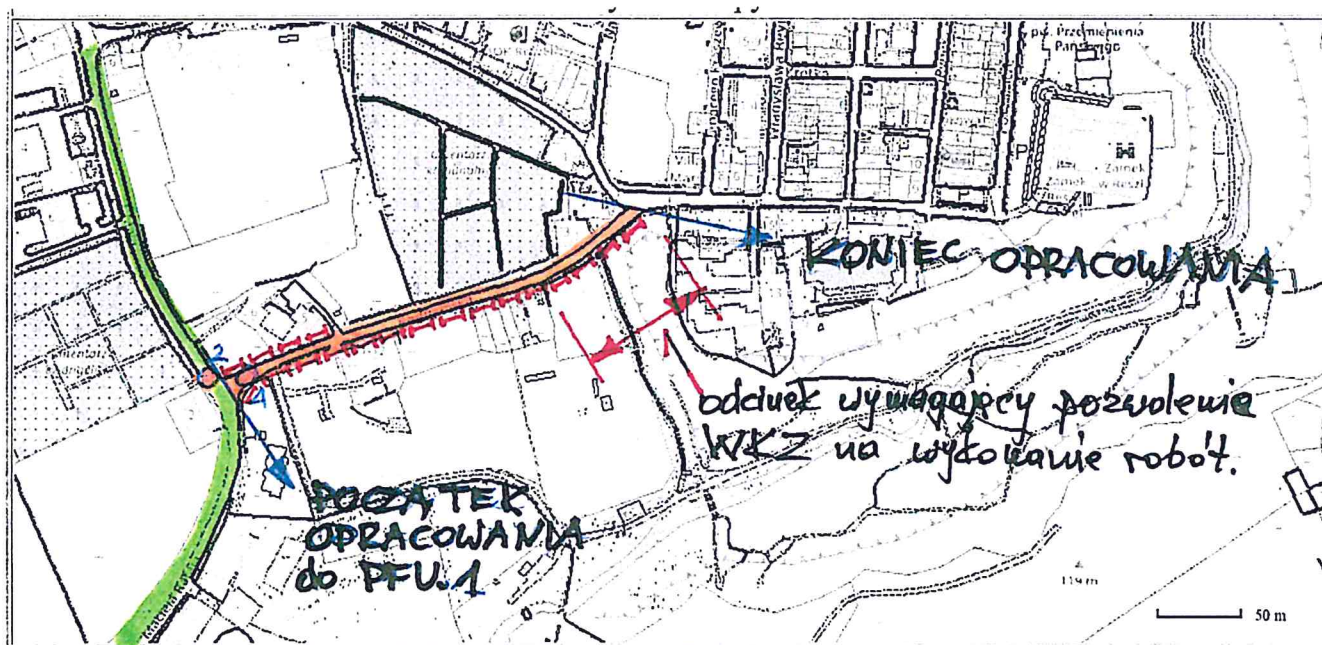
załącznik nr 1 – mapka pogładowa z zakresem prac projektowych

załącznik nr 2 – fotografie drogi


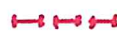
załącznik nr 3 - zalecenia konserwatorskie Wojewódzkiego Konserwatora zabytków  
w Olsztynie z dnia 30.08.2022r. znak: IZNR.5183.315.2022.mz

## Załącznik do PFU. 1

Opracowanie dokumentacji projektowej pn. "Poprawa bezpieczeństwa drogowego poprzez przebudowę dróg powiatowych i obiektu mostowego na terenie gminy i miasta Reszel."



-  - ZAKRES DO PFU.1
-  - ZAKRES DO PFU.2

-  - PRZEJŚCIA DLA PIESZYCH
-  - KONCEPCJA PRZEBIEGU CHODNIKA



IZNR.5183.315.2022.mz  
numer pisma: 7387/2022

Olsztyn, dnia 30.08.2022r.

WAI  
06092022

14242-2022

Starosta Kętrzyński  
Starostwo Powiatowe w Kętrzynie  
Plac Grunwaldzki 1  
11-400 Kętrzyn

Odpowiadając na wniosek o wydanie zaleceń konserwatorskich w sprawie remontu nawierzchni drogi powiatowej nr 3919N na odcinku ul. Podmiejskiej w Reszlu **Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków** określa n/w zalecenia konserwatorskie, wynikające z art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. DzU z 2022r. poz. 840).

Zgodnie z art. 5 w/w ustawy o ochronie zabytków, opieka nad zabytkiem sprawowana przez jego właściciela lub posiadacza polega, w szczególności, na zapewnieniu warunków:

- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku;
- 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku;
- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie;
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości;
- 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

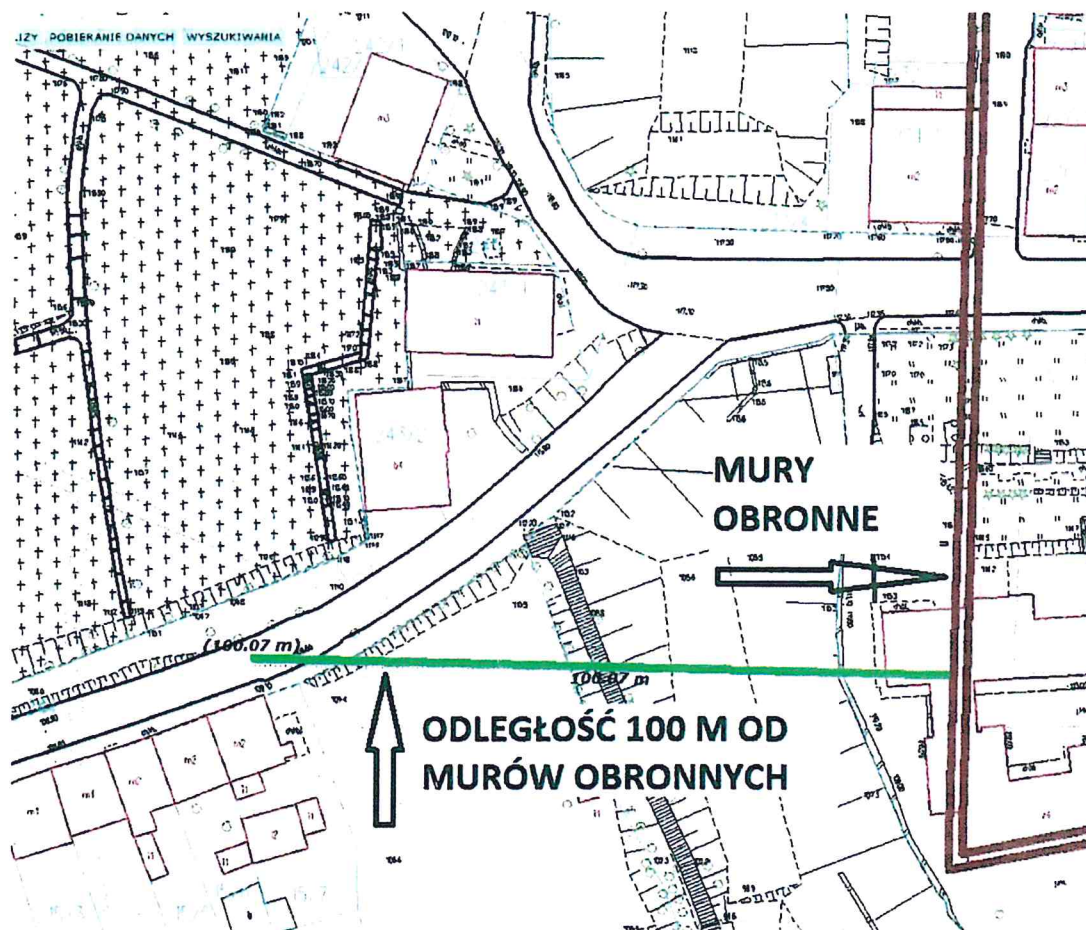
Zgodnie z art. 28 w/w ustawy o ochronie zabytków, niezależnie od obowiązków wynikających z opieki nad zabytkami, określonych w art. 5, właściciel lub posiadacz zabytku znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków zawiadamia wojewódzkiego konserwatora zabytków o:

- 1) uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zdarzenia;
- 2) zagrożeniu dla zabytku, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o wystąpieniu zagrożenia; 3) zmianie miejsca przechowania zabytku ruchomego w terminie miesiąca od dnia nastąpienia tej zmiany;
- 3) zmianach dotyczących stanu prawnego zabytku, nie później niż w terminie miesiąca od dnia ich wystąpienia lub powzięcia o nich wiadomości.

Planowane przez Powiat Kętrzyński prace drogowe na ulicy Podmiejskiej w Reszlu (dz. ewidencyjna nr 244 obręb nr 2 m. Reszel) obejmują sfrezowanie istniejącej nawierzchni bitumicznej ulicy, położenie nowej nawierzchni jezdnej z mieszanki mineralno-asfaltowej oraz rozebranie istniejących chodników i ułożenie nowych nawierzchni chodnikowych z kostki betonowej typu „starobruk”.

Teren objęty inwestycją to integralny element układu urbanistycznego średniowiecznego miasta - droga wyjazdowa z bramy południowo-zachodniej. Jako taki podlega w części prawnej ochronie konserwatorskiej wg art. 7 ust. 1 w/w ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840) na podstawie decyzji WKZ z dn. 15.06.1958r. jako założenie urbanistyczne starego miasta w Reszlu wraz zabudową wieków późniejszych oraz przestrzenią historycznie zagospodarowaną poza murami obronnymi w granicach 100m od zewnętrznej linii obwarowań. Zatem ochronie konserwatorskiej podlega fragment ulicy Podmiejskiej od ul. Słowackiego do budynku

mieszkalnego nr 21. W związku z powyższym, w trosce o zachowanie wszelkich walorów obiektu zabytkowego, konieczne jest uzyskanie pozwolenia W-MWKZ na prace budowlane na tym odcinku.



Ponadto należy podkreślić rangę otoczenia drogi, które w znacznej części jest objęte ochroną konserwatorską w postaci wpisu do rejestru zabytków (klasztór, kamienice i wille, park miejski) oraz w postaci ujęcia w gminnej ewidencji zabytków (domy mieszkalne nr nr 17, 18, 19, 20, 21, kapliczka przydrożna, kapliczka w ogrodzie klasztornym, cmentarz katolicki). O randze tej części miasta świadczy także fakt umieszczenia w wykazie zabytków opracowanym w Urzędzie Konserwatorskim części historycznego śródmieścia ujętego ulicami Podmiejską, 1 Maja, Zwycięzców, Warmińską wraz z zabudową przy tych ulicach

**W-MWKZ z uwagi na walory zabytkowe fragmentu miasta z ul. Podmiejską przedstawia następujące zalecenia konserwatorskie:**

- Zgodnie z zasadami ochrony konserwatorskiej wszelkie działania inwestycyjne należy podporządkować zasadzie maksymalnego poszanowania pierwotnej substancji i winny zmierzać w kierunku zabezpieczenia i uwydatnienia walorów zabytkowych wszystkich elementów – dotyczy to zarówno elementów architektonicznych jak i elementów zagospodarowania terenu.
- Ze względu na wyjątkowy charakter całego miasta wskazane jest odtworzenie historycznej nawierzchni drogi na odcinku objętym ochroną konserwatorską układu urbanistycznego tzn. należy odtworzyć drogę o nawierzchni brukowanej z kamieni polnych, wzmocnionych kamiennym krawężnikiem ciosanym. Towarzyszący chodnik zaleca się odtworzyć w formie stosowanej na przełomie XIX i XX wieku, np. z szerokim pasem w części środkowej



z dużych płyt kamiennych (ewentualnie z płytek betonowych ok. 20x20 cm wykończonych grysem, [przykład: chodnik przed kościołem pw. Serca Jezusowego w Olsztynie ul. Mikołaja Kopernika]) z węższymi pasami po bokach wybrukowanych drobnym kamieniem polnym.

- Należy rozważyć możliwość kontynuacji w/w rozwiązania również poza granicami ochrony konserwatorskiej na całym przebiegu, ewentualne tylko na odcinku w otoczeniu historycznego zagospodarowania ujętego w ewidencji zabytków, tzn. między historycznymi domami jednorodzinnymi a cmentarzem katolickim.
- Przed podjęciem prac należy wykonać badania archeologiczne sondażowe w/w fragmentu ulicy w granicach ochrony konserwatorskiej weryfikujące historyczne rozwiązania materiałowe i przestrzenne (przebieg, szerokość). Na w/w badania należy wystąpić o odpowiednie pozwolenie W-MWKZ w Olsztynie.
- Konieczna jest ochrona drzew przydrożnych rosnących wzdłuż ulicy przez zabezpieczenie ich pni, zachowanie koron drzew w nienaruszonej formie i wykonywanie wszelkich prac drogowych w obrębie brył korzeniowych ręcznie.
- Należy zaznaczyć, że przywracanie w obrębie średniowiecznych miast historycznych nawierzchni brukowanych wykonywanych z kamieni polnych lub rozbiórkowych kostek kamiennych (kwadratowych czy tzw. rzędowych) jest zjawiskiem godnym pochwały i coraz powszechniejszym na terenie województwa warmińskiego, czego przykładem są np. prace w Jezioranach, Olsztynku, Pasłęku.
- Ze względu na rangę obiektu zabytkowego konieczne jest niezwłoczne zawiadomienie wojewódzkiego konserwatora zabytków o wszelkich zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia prac ;
- Wnioskodawca zobowiązany jest do podjęcia innych działań, które zapobiegają uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytków w ramach realizacji planowanej inwestycji

WARMIŃSKO-MAZURSKI  
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW  
*Dariusz Barton*

Otrzymują:

1. Starostwo Powiatowe w Kętrzynie.  
Plac Grunwaldzki 1, 11-400 Kętrzyn
2. a/a